

22130211

TURKISH A: LITERATURE – STANDARD LEVEL – PAPER 1
TURC A : LITTÉRATURE – NIVEAU MOYEN – ÉPREUVE 1
TURCO A: LITERATURA – NIVEL MEDIO – PRUEBA 1

Wednesday 8 May 2013 (morning)
Mercredi 8 mai 2013 (matin)
Miércoles 8 de mayo de 2013 (mañana)

1 hour 30 minutes / 1 heure 30 minutes / 1 hora 30 minutos

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- Do not open this examination paper until instructed to do so.
- Write a guided literary analysis on one passage only. In your answer you must address both of the guiding questions provided.
- The maximum mark for this examination paper is *[20 marks]*.

INSTRUCTIONS DESTINÉES AUX CANDIDATS

- N'ouvrez pas cette épreuve avant d'y être autorisé(e).
- Rédigez une analyse littéraire dirigée d'un seul des passages. Les deux questions d'orientation fournies doivent être traitées dans votre réponse.
- Le nombre maximum de points pour cette épreuve d'examen est *[20 points]*.

INSTRUCCIONES PARA LOS ALUMNOS

- No abra esta prueba hasta que se lo autoricen.
- Escriba un análisis literario guiado sobre un solo pasaje. Debe abordar las dos preguntas de orientación en su respuesta.
- La puntuación máxima para esta prueba de examen es *[20 puntos]*.

Verilen pasajlardan **biri** hakkında yönlendirilmiş edebi analiz yazınız. Yanıtınız verilen iki yönlendirici sorunun yanıtını da içermelidir.

1.

Ne zaman evimizin önünden motosikletiyle geçse, ablam hemen pencereye koşardı. Ardından da ben. Nam Kadir, derlerdi; öbür Kadirler'den ve delikanlılardan başkaydı. Onun motosikleti gibi kimsede motosiklet yoktu. Kırmızıydı. Pırıl pırıldı. Geceleri rüyalarım girerdi. Kapının önünde, "pıt pıt pıt" diye usulca çalışırken görürdüm onu. Koşar binerdim, arkamda da ablam. Uçar giderdik.

Nam Kadir, benzin deposunun üzerine hafifçe eğilmiş olurdu; geriye taradığı ıslak saçlarıyla, kapkara güneş gözlüğüyle hiçbir pencereye bakmadan geçip giderdi sokaktan. Bazen o kadar hızlı geçerdi ki, göremezdik bile. Halıcının kopuk oğlu, derlerdi. Dükkâna bir gün bile uğramadığını, babasının parasını yediğini söylerlerdi. Ablam onun için "çok yakışıklı" derdi. Artist gibiymiş. Tülünü araladığımız pencerede, onun ardından bakardık. Ablamın gözlerinin içi gülerdi. Sarılır beni öper, öper, öperdi. Küçüktüm, aklım ermezdi. "Canım", derdi bana. Başka zamanlar değil de, nedense Nam Kadir geçtikten sonra söylerdi bunu. Canım. Ablamla aramızda küçük bir oyundu bu; Nam Kadir'in evimizin önünden geçtiğini, bizim de pencereye çıkıp ona baktığımızı hiç kimseye söylemeyecektik. Hele babamla abime hiç. Hele hele abime hiç mi hiç. Annemden hem korkardı, hem de korkmazdı ablam. Çünkü annem Nam Kadir'in sokağımızdan geçtiğini, ablamın da pencereye çıkıp ona baktığını hem bilirdi, hem bilmezdi. Ama olsun, hiç kimseye söylemeyecektik. Yemin et, derdi. Valla billa, derdim. İki gözüm kör olsun de, derdi. İki gözüm kör olsun, derdim. Sarılıp beni göğsüne bastırır, derin derin içini çekerdi. Ne güzel kokardı ablam. Büyüyünce benim de öyle bir motosikletim olacaktı ve ablamı arkama bindirip çok uzaklara götürecektim.

Onun evden çıkmasına, çarşıya pazara gitmesine pek izin verilmezdi. En yakın arkadaşları, karşı komşumuzun kızı Nezahat Abla ile bir sokak ötede oturan Arnavutların kızı Aysel Abla'ydı. İkisi de ablamdan büyüktü. Birbirlerine "ahret" derlerdi. Ölünceye kadar arkadaşlık gibi bir şeymiş. Ahiret ile bir ilişkisi olup olmadığını sormuştum, ablam omuzlarını kaldırıp dudağını bükmüştü. Bilmiyordu. Nezahat Abla daha çok gelirdi. Yanakları kıpkırmızı, toplu bir kızdı. Çok büyük gözleri vardı. Ördüğü siyah saçları, omuzlarından göğüslerine doğru inerdi. Üst kattaki odaya kapanır bir şeyler konuşurlardı. Gizli şeyler konuşurlardı ki, beni yanlarına almazlardı. Ben de, "Abime söyleyeceğim", derdim. Ablam ondan çok korkardı, babamdan bile çok. O zaman, "Gel", derlerdi. Harıl harıl çeyiz hazırlarlardı. Oyalar, danteller, aklımın ermediği birçok şey. Bir yandan el işi yapar, bir yandan sakız çiğnerlerdi. Kocaman kocaman balonlar şişirirlerdi. Bir şeyler fısıldaşır, kıkır kıkır gülüşürlerdi. Nezahat Abla, benim onların yanında oturmamdan hoşlanmaz, "Sen çıkıp sokakta oynaşana", derdi, "ne işin var aramızda". Ama ben ayrılmazdım yanlarından. "Ne meraklı şeysin sen be; kız olmalıymışsın, anan seni yanlış doğurmuş", diye çıkışırdı. Ablam saçımı okşayıp gülerdi, "Amaan, otursun be ablası", derdi, "ne zararı var bize". Nezahat Abla'yı sevmezdim. Düğününde, kadınlar için yapılan kına gecesine beni de götürmüştü ablam. Oynamış, oynamış, yorulmak nedir bilmemişlerdi. Aylar sonra bize geldiğinde tanıyamamıştım Nezahat Abla'yı. O kocaman gözleri küçülmüş, kırmızı yanakları solmuştu. Ablama bir şeyler anlatıp ağlamıştı. Sarılmışlardı. Ablam uzun uzun sırtını sıvazlamış, bir çocuğu yatıştırmaya çalışır gibi okşamıştı onu. [...]

- 40 O gün, annem hastaydı, çarşıya gidecek hali yoktu da yanına beni katmıştı. Ablama, önüne bakarak yürümesini, çevresiyle ilgilenmemesini, davranışlarına çok dikkat etmesini tekrar tekrar anlatmıştı. Sonra da beni sıkılamıştı; başını önünden kaldırıp sağa sola bakarsa eve döndüğümüzde söyleyecektim. O da babama söyleyecekti. Babam da ablamı eşek sudan gelene kadar dövecekti. Döverdi de. Bir keresinde benim önümde dövmüştü. Çok küçüktüm ama
- 45 hatırlıyorum, ablam “bir daha yapmıycam” dedikçe vurmuştu babam. Ne yaptığımı bilmiyordum. Ablamın kötü bir şey yapacağına inanmıyordum. Annemin arkasına saklanmışım. “Bu yaştan sonra başımı belaya sokacaksınız be!” Babam ablama vururken böyle bağıırıyordu. Ne olduğunu bilmiyordum, korkuyordum. Sonra annem, bu cezanın yeterli olduğuna karar vermiş olmalı ki, araya girip babamın elinden almıştı onu.

Cemil Kavukçu, *Adam Öykü* (2003)

- (a) Bu parçada hangi temalar işlenmiş?
- (b) Yazar komşular ve aile bireyleri hakkında bilgi verirken (kişilikleri, görünüşleri, ilişkiler) değişik anlatım tekniklerinden nasıl yararlanıyor?

2.

İyi Günler İlerde Anneanne

iyi günler ilerde anneanne
iyi günler ilerde
bense yirmidört saatlik
günlerdeyim anneanne

5 rüyalarında senin ne kıyamet kopuyor
ne de bir gül düşüyor dalından
sen böyle istersin bilirim
gülümseyerek anneanne

10 oysa ne sarışın kızlar
göz kırptıyor esmer delikanlılara
ne de ortadoğu
bir gül bahçesi oluyor

15 yine de iyi günler
ilerde anneanne
esmerliğimiz
kıyamet herkese

20 halime bakıp üzülme anneanne
bir bakarsın dayımla beraber
ortak bir iş kurar
belki bir süpermarket açarız

ne dersin, kasada da
muzaffer durur, gülümseyerek
yok yok olur, dandy, pop-corn
ve kalve çorba satarız.

25 kahrolsun amerika deriz sonra
kahrolsun fransa için ve mançurya
kahrolur biz böyle deyince
devr-i daim düzeniyle dönen dünya

30 mançurya da kahrolur
niye kahrolacaksa

anneanne, müzmin
başığrılarım artıyor
işte yaşamak bu deyip dostlar
müttefiklere gülümsediğinde

35 anneanne, ah anneanne
çıkış yok ve bu tereke
rahmetli dedemin yüreğinden
daha eski bir mesele

40 yüreğimiz bölüştürülemez
iyi günler ilerde

sade ekmeği bildiğimiz
günler geçmişte
ve güzeldi anneanne
şimdi ekmek dile gelse
45 boğazımızdan geçişine
utandığını söylerdi

iyi günler yok!
iyi günler yok anneanne

50 kıyamet bize
kıyamet bize
kıyamet bize

kıyam/et bize

Hüseyin Atlansoy, *Su Burcu: Toplu Şiirler* (2005)

- (a) Şaire göre küreselleşme ortamı içinde geçmiş, yaşanan an ve gelecek arasında ne ilişki var?
- (b) Şiirin temasını okuyucuya iletmek için şair karşıtlıkları nasıl kullanmış?